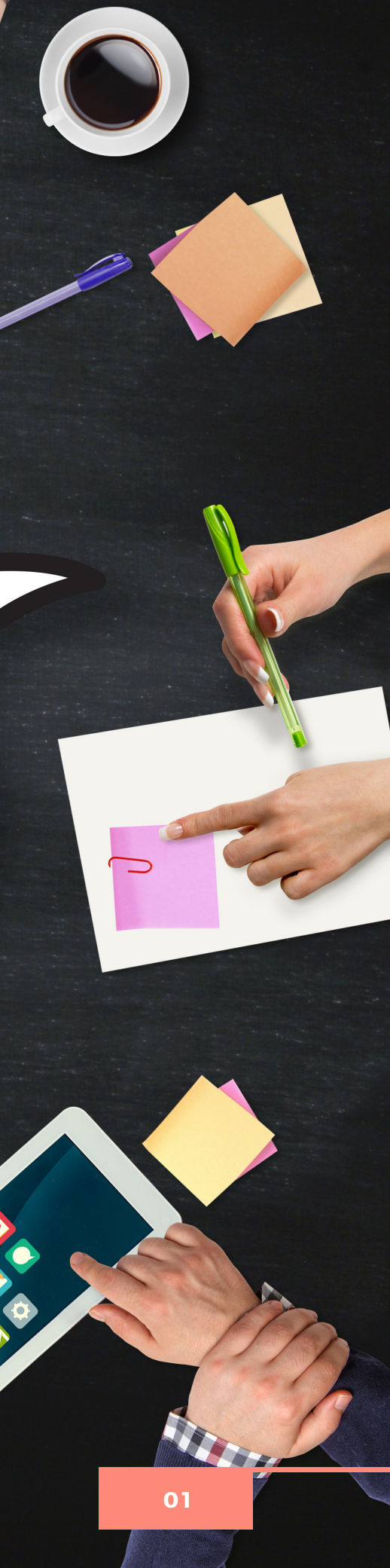

การนำร่อง (Pilot) เพื่อการขยายผล

การทดลองใช้สิ่งต่าง ๆ อย่างเป็นระบบเพื่อต้องการพิสูจน์ผลสัมฤทธิ์ ความเป็นไปได้ ก่อนนำไปขยายผลการดำเนินการในวงกว้างหรือระดับองค์กรต่อไป

การจัดทำโครงการพัฒนา รวมถึงแนวปฏิบัติต่างๆ เพื่อหวังผลให้โครงการฯ หรือแนวปฏิบัติสามารถนำไปใช้ได้จริงทั้งคณะฯ บางครั้งอาจมีความจำเป็นต้องทดลองใช้ (Pilot) ในบางพื้นที่เพื่อทดสอบความเป็นไปได้ของโครงการฯ หรือแนวปฏิบัติ ก่อนนำไปใช้งานจริง กรณีที่ต้องมีการทดลองปฏิบัติ เช่น เป็นแนวปฏิบัติที่สร้างขึ้นใหม่ แนวปฏิบัติมีการเปลี่ยนแปลงวิธีการปฏิบัติงานที่แตกต่างจากเดิม และแนวปฏิบัติมีความเกี่ยวข้องกับหลายทีม หลายส่วนงาน ดังนั้นเรามาเรียนรู้เกี่ยวกับวิธีการนำร่องเพื่อการขยายผลกันค่ะ

“

การนำร่อง (Pilot) หมายถึง การทดลองใช้สิ่งต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ เช่น แนวปฏิบัติ โครงการปรับปรุง นวัตกรรม เพื่อต้องการพิสูจน์ผลสัมฤทธิ์ ความเป็นไปได้ ก่อนนำไปขยายผลการดำเนินการในวงกว้างหรือระดับองค์กรต่อไป โดยโครงการฯ หรือแนวปฏิบัติที่จำเป็นต้องมีการทดลองใช้ คือ โครงการฯ หรือแนวปฏิบัติใหม่ที่พัฒนาขึ้นมาจากหลายหน่วยงานหลายแนวคิด มีการปฏิบัติที่แตกต่างกัน จึงต้องการทดลองเพื่อพิสูจน์ให้เห็นผลลัพธ์และความเป็นไปได้ในการใช้งานจริง ว่าสามารถบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้เพื่อจะได้นำไปขยายใช้ทั้งองค์กรได้

”

การคัดเลือกหน่วยงานหรือกลุ่มหอผู้ป่วยที่จะดำเนินการนำร่อง อาจพิจารณาใช้หลักการเลือก ดังนี้

1. หน่วยงานหรือหอผู้ป่วยที่มีความสนใจหรือสมัครใจ
2. หน่วยงานหรือหอผู้ป่วยขนาดใหญ่ มีกลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้องมากพอและมีศักยภาพในการทดลองปฏิบัติ เพื่อสามารถเป็นต้นแบบให้กับกลุ่มงานอื่น
3. หน่วยงานหรือหอผู้ป่วยที่ผลลัพธ์เกี่ยวกับแนวปฏิบัตินั้นๆ ยังไม่บรรลุเป้าหมาย
4. หน่วยงานที่เลือกควรมีหลายกลุ่มที่มีบริบทหลากหลาย เพื่อให้ครอบคลุมและเห็นความเป็นไปได้ว่าแนวปฏิบัติสามารถใช้ได้ เช่น ประเภทหอผู้ป่วย ครอบคลุมหอผู้ป่วยสามัญ หอผู้ป่วยพิเศษ หอผู้ป่วยวิกฤต เป็นต้น
5. จำนวนหน่วยงานกลุ่มนำร่องขึ้นอยู่กับลักษณะของแนวปฏิบัติว่าต้องการข้อมูลเพื่อใช้ในการวิเคราะห์มากน้อยเพียงใด เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เชื่อถือได้

การเตรียมการเพื่อการนำร่อง

หลังจากคัดเลือกทีมนำร่องได้แล้ว ต้องมีการวางแผนอย่างเป็นระบบเพื่อนำไปทดลองปฏิบัติ กำหนดตารางเวลาในการทดลองใช้ โดยอาจใช้เครื่องมือ Gantt chart ในการกำกับและติดตามการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผน การเตรียมการเพื่อการนำร่อง มีหลักการ ดังนี้

1. ต้องมีการตรวจสอบแนวปฏิบัติ/โครงการ/นวัตกรรม โดยผู้เชี่ยวชาญ และมีความเห็นพ้องที่จะนำไปปฏิบัติได้จริง
2. การกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ตัวชี้วัด และผู้รับผิดชอบหลัก
 - จัดทำ KPI dictionary สร้างแบบเก็บข้อมูล
 - วิธีการที่เก็บข้อมูล การวิเคราะห์ และรายงานผลลัพธ์ตามตัวชี้วัดอย่างเป็นระบบ โดยอาจกำหนดผู้รับผิดชอบในแต่ละหน่วยงาน และส่งข้อมูลมายังทีมดำเนินการหลักเพื่อทำการวิเคราะห์และรายงานผลต่อไป
3. การเตรียมบุคลากรในกลุ่มนำร่อง
 - ให้ความรู้และสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์และแนวปฏิบัติแก่บุคลากร ผู้ปฏิบัติงาน รวมทั้งบทบาทหน้าที่ วิธีการใช้งาน เพื่อให้ทุกคนสามารถปฏิบัติได้ในทิศทางเดียวกัน
 - พัฒนาศักยภาพที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับแนวปฏิบัติ เช่น การประเมินระดับผลกดทับ การทำความสะอาด การเช็ดตา เป็นต้น
4. กำหนดทีมผู้รับผิดชอบในการให้คำแนะนำ กำกับติดตาม ประเมินผล ปัญหาอุปสรรคและการแก้ปัญหา รวมทั้งมีการสัมมนา ประชุมทีมผู้ใช้งาน เพื่อรับฟังความคิดเห็น ความยากง่ายของแนวปฏิบัติ ข้อดีและปัญหาเพื่อนำข้อมูลมาพัฒนาปรับปรุง

ระยะเวลาในการทดลองปฏิบัติส่วนใหญ่ประมาณ 1-3 เดือน ขึ้นกับจำนวนข้อมูลว่าเพียงพอต่อการนำมาวิเคราะห์และแปลผลได้หรือไม่ ซึ่งการนำร่องและทดลองปฏิบัติอาจมีมากกว่า 1 ครั้ง หากผลลัพธ์หรือแนวปฏิบัตินั้นจำเป็นต้องมีการพัฒนาปรับปรุง เพื่อให้แนวปฏิบัติมีความถูกต้องเหมาะสมกับการใช้งานมากยิ่งขึ้น หรือพิจารณาขยายความครอบคลุมของกลุ่มนำร่องเป็นการนำร่องแบบเป็นระยะ (phase) เพื่อทดลองปฏิบัติ โดยเฉพาะในกรณีที่มีหน่วยงานที่บริบทหรือรายละเอียดขั้นตอนการปฏิบัติที่แตกต่างกัน เช่น การขยายผล Medication Reconciliation ในโรงพยาบาล มีการพิจารณาขยายผลเป็นระยะ (phase) เนื่องจากมีผู้เกี่ยวข้อง หลายภาควิชาที่มีหลายทีมสหสาขา ทั้งทีมแพทย์ แพทย์ประจำบ้าน ทีมพยาบาลแต่ละงานการพยาบาล และทีมเภสัชกร ซึ่งแต่ละภาควิชามีบริบทหรือกระบวนการดูแลกลุ่มผู้ป่วยที่ต่างกันไป จึงเริ่มจากภาควิชาที่สนใจและมีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้งาน เพื่อให้เกิดความมั่นใจในการดำเนินการจริง แล้วเปิดโอกาสให้ทีมนำร่องมีส่วนช่วยในการขยายผลไปยังกลุ่มภาควิชาที่มีการปฏิบัติคล้ายกันอย่างรวดเร็ว มีการติดตามผลลัพธ์เป็นระยะ จนสามารถขยายผลไปยังภาควิชาต่าง ๆ ครอบคลุมทั้งโรงพยาบาล

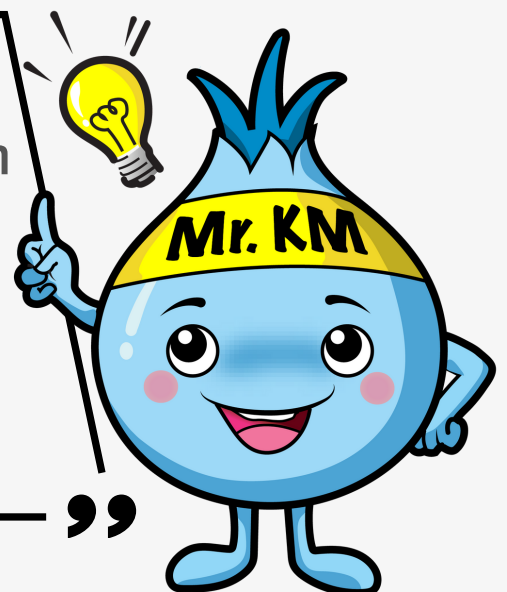
ตัวอย่างการนำร่องในการนำ แนวทางลงสู่การปฏิบัติและและ ขยายผลทั้งคณะฯ เช่น

แนวปฏิบัติ Siriraj Concurrent Trigger Tool by Modified Early Warning Signs (SiCTT by MEWS) เรื่อง Pressure Injury Prevention หลังพัฒนาแนวปฏิบัติ มีการคัดเลือกหอผู้ป่วยนำร่องทดลองใช้ใน 5 หอผู้ป่วย จากงานพยาบาลอายุรศาสตร์ฯ 3 หอผู้ป่วย และงานการพยาบาลศัลยศาสตร์ฯ 2 หอผู้ป่วย ซึ่งพบปัญหาแปลกดทับและสมัครใจร่วมเป็นหน่วยงานนำร่อง เมื่อทดลองปฏิบัติ มีการติดตามและวิเคราะห์ผลลัพธ์การดำเนินการ ปัญหา ข้อเสนอแนะ นำมาปรับปรุง SiCTT จนผลลัพธ์มีแนวโน้มที่ดี จึงมีการขยายผลใช้แนวปฏิบัติทั้งฝ่ายการพยาบาล โดยมีการประชุมสื่อสารและจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อสร้างความเข้าใจในแนวทางปฏิบัติ ทักษะสำคัญ ถอดบทเรียนและจัดเก็บเป็นความรู้เพื่อเผยแพร่ รวมทั้ง KPI dictionary ไว้ในเว็บไซต์ งานพัฒนาคุณภาพการพยาบาลฝ่ายการพยาบาล

“

อย่างไรก็ตามหลังการขยายผล
ต้องมีการติดตามผลลัพธ์ ปัญหา
อุปสรรค เป็นระยะ เพื่อนำมา
วิเคราะห์และปรับปรุงแก้ไข
เพื่อให้กระบวนการและผลลัพธ์
ดีขึ้นอย่างต่อเนื่องต่อไป

”

เรียบเรียงโดย วิจิตรา นุชอยู่
งานจัดการความรู้ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

ที่ปรึกษาด้านเนื้อหา

ศาสตราจารย์ แพทย์หญิงดวงมณี เลหาประสิทธิ์พร
รองคณบดีฝ่ายพัฒนาคุณภาพ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล